

38. Tietojenkäsittelykeskus

Yleistä. Toimintavuoden 1971 aikana jatkui jo edellisenä vuonna alkanut tietojenkäsittelyn siirtäminen IBM-1401 -tietokoneelta Datsaab D22 -tietokoneelle. Sisäisen toiminnan kehittämiseksi pantiin alulle mm. ohjelmointikäsikirjan ja systeemien dokumentointiohjeiden laatiminen. Ohjelmointikäsikirja valmistui kesällä. Toiminnan tehostamiseksi asetettiin suunnitteluosastolla sisäisiä työryhmiä suunnittelu- ja ohjelmointityöhön liittyvien tehtävien standardoimiseksi sekä siirryttiin systeemyössä ns. projektityöskentelyyn.

Koneosastolla perustettiin kolme eri työryhmää, joiden tehtävät liittyivät tietokoneen moniajajien käyttöönottoon ja koneajajien valmisteluihin, lävistystoiminnan tehokkuuden parantamiseen sekä tietokoneen ns. käyttöympäristön toiminnan uudelleenorganisointiin.

Kertomusvuonna pyrittiin parantamaan tietojenkäsittelykeskuksen asiakkaisiin kohdistuvaa palvelutoimintaa. Tässä tarkoituksessa kumottiin edellisenä toimintavuonna virastoille ja laitoksille ilmoitettu suunnittelu- ja ohjelmointityön vastaanottamista koskeva rajoitus. Palvelutoimintaa pyrittiin tehostamaan myös tiedotustoiminnan avulla ja muodostamalla virastojen ja laitosten n. 40 henkilöä käsittävä ATK-yhdyshenkilöiden verkko.

Henkilökunta. Edellisenä vuonna tapahtunut henkilökunnan suuri vaihtuvuus, 21.3 %, pieneni ja oli v. 1971 10.7 %. Henkilökun-

ta jakaantui toimintayksiköittäin seuraavasti:

Toimintayksikkö	Henkilöitä 1.1.1971	Eron- neita	Palkattu uusina	Henkilöitä 31.12.1971
Hallinto ja valvonta	11	2	1	10
Suunnittelu	27	3	4	28
Käyttö ...	37	3	5	39
Yhteensä	75	8	10	77

Tehtävät. Tietojenkäsittelytehtävät ryhmiteltyinä pääsovellutusalueittain olivat seuraavat:

kuukausipalkat, tuntipalkat, materiaali-laskenta, kustannuslaskenta ja kirjanpito, laskutus, maksut sekä muut tehtävät.

Tehtävät kuormittivat suunnittelu- ja ohjelmointikapasiteettia sekä tietokonekapasiteettia taulukoissa 1-3 ilmenevässä laajuudessa.

Sovellutuksiin liittyvistä merkittävimmistä suunnittelutehtävistä mainittakoon yhteistoiminnassa ao. virastojen ja laitosten kanssa suoritettavat rakennusviraston puhtaanapito-osaston tilausliikenteen palkanlaskennan tietojenkäsittelyn yhdistämistä koskevan systeemin suunnittelu sekä liikennelaitoksen materiaalilaskennan uudelleensuunnittelu.

Laitteisto ja sen huormitus. Tietojenkäsittelykeskuksen käytössä oli IBM 1401-tietokone (30.1.1971 saakka) sekä Datsaab D22-tietokone, jonka kokoonpano oli seuraava:

Keskusyksikkö (40KS, 1.6 μ s/sana), konsolikirjoitin, 6 magneettinauha-asemaa (60KB, 800 BpI), 3 magneettilevystöyk-sikköä (7.25 MB, 75 ms), reikänauhanlukija

(2000 merkkiä/s), reikäkortinlukija (1500 korttia/min), reikäkortinlävistin (100–250 korttia/min) sekä rivikirjoitin (1250 r/min).

1. Suunnitteluosaston kapasiteetin jakaantuminen toiminnoittain v. 1971 (päiviä)

Toiminto	D22:lla ajettavat tehtävät	Yhteensä	Osuus %:ia koko kapasit.
Suunnittelu	1 037	1 037	14.49
Ohjelmointi	2 144	2 144	29.96
Systemien ja ohjelmien huolto	1 524	1 524	21.29
Vuosilomat, kurssit ym.	—	2 452	34.26
Yhteensä	4 705	7 157	100.00

3. D22-tietokoneen kokonaiskäytön jakaantuminen tehtävittäin v. 1971

Tehtävä	Käyttötunnit	%
Kuukausipalkat	828	12.94
Tuntipalkat	744	11.62
Materiaalilaskenta	335	5.23
Kustannuslaskenta	478	7.47
Laskutukset	2 193	34.26
Maksut	243	3.80
Rekisterisovellutukset ...	448	6.99
Muut tehtävät	1 132	17.69
Yhteensä	6 401	100.00

2. Suunnitteluosaston kapasiteetin jakaantuminen vuosilomia, kursseja yms. lukuun ottamatta tehtävittäin v. 1971 (päiviä)

Tehtävä/Toiminto	Kuukausipalkat	Tuntipalkat	Materiaalilaskenta	Kustannuslaskenta	Laskutukset	Maksutukset	Muut tehtävät	Kaikki yhteensä
Suunnittelu	80	56	116	119	204	83	379	1 037
Ohjelmointi	182	218	216	280	450	144	654	2 144
Systemien ja ohjelmien huolto	279	344	63	130	314	176	218	1 524
Yhteensä	541	618	395	529	968	403	1 251	4 705
Osuus %:ia koko kapasiteetista	11.50	13.13	8.40	11.24	20.57	8.57	26.59	100.00

Tietokoneiden lisäksi käytössä on ollut seuraavat lävistys- ja apukoneet:

IBM 029 lävistyskoneita 10 kpl, IBM 059 tarkastuslävistyskoneita 7 kpl, MDS-nauhakirjoittimia 2 kpl, Friden flexowriter, IBM 088 kollaattori, IBM 082 ja 084 lajittelijat, IBM 519 toisintokone, IBM 557 tulkki, BÖWE-leikkuri, BÖWE-lomakerottelija ja DIVI-jatkolomakkeen repijä.

Koneiden kuormitus oli kertomusvuonna seuraava:

	tuntia
Tietokone IBM 1401	298
» Datasaab D22	6 401
Lävistyskoneet	7 131
Tarkastuslävistyskoneet	6 083
MDS-laitteet	1 611
Muut koneet	4 506

Asiakkaat. Tietojenkäsittelykeskuksen asiakkaina olivat lähes kaikki kaupungin virastot ja laitokset ja näistä suurimmat käyttäjät: rakennusvirasto, sähkölaitos, lii-

38. Tietojenkäsittelykeskus

kennelaitos, sairaalavirasto laitoksineen ja kuntasuunnittelurekisteritoimisto.

Ulkopuolisina asiakkaina oli 44 kuntaa ja eräitä yksityisiä yrityksiä.

Talous. Tietojenkäsittelykeskuksen menot olivat v. 1971 3 932 731 mk ja tulot 3 112 156 mk.

Tietojenkäsittelykeskuksen tulee toimia

liikeperiaatteiden mukaisesti kuitenkin siten, että kustannukset katetaan omakustannushinnoin. Siitä huolimatta on keskuksen tulos muodostunut tappiolliseksi. Menoista katettiin 79.13 %. Tappion suhteellinen osuus on n. 9 % pienempi kuin edellisenä vuonna. Tappio johtui etupäässä palvelujen liian alhaisista veloitushinnoista.
